

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 43CoCsp/30/2021
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6720204310
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Marián Blaha
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2021:6720204310.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Mariána Blahu, členiek senátu JUDr. Márie Jamriškovej, PhD. a Mgr. Miriam Kamenskej v právnej veci žalobcu Intrum Slovakia s. r. o., so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto, IČO: 35 831 154, zast. JUDr. Ján Šoltés, advokát, so sídlom Mýtina 48, 811 07 Bratislava proti žalovanému K. V., nar. XX.XX.XXXX, bytom I. XX, XXX XX E., zast. Sidor a partneri, s. r. o., so sídlom Železničná 4/A, 920 01 Hlohovec, IČO: 52 635 970 o zaplatenie 3096,66 Eur s prísl., o odvolaní žalobcu proti rozhodnutiu Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17Csp/52/2020-286 zo dňa 6. mája 2021 takto

rozhodol:

I. Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17Csp/52/2020-286 zo dňa 6. mája 2021 opravuje v jeho záhlaví tak, že sídlo žalobcu znie: „Mýtina 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto“.

II. Rozhodnutie Okresného súdu Zvolen sp. zn. 17Csp/52/2020-286 zo dňa 6. mája 2021 v druhej a tretej výrokovej vete potvrdzuje.

III. Žalovanému priznáva nárok na náhradu trov odvolacieho konania voči žalobcovi v rozsahu 100%.

odôvodnenie:

1. Okresný súd napadnutým rozhodnutím v prvej výrokovej vete zaviazal žalovaného na zaplatenie sumy 254,28 Eur spolu s úrokmi z omeškania vo výške 5 % ročne od 28.02.2018 až do zaplatenia. V druhej výrokovej vete v prevyšujúcej časti žalobu zamietol. V tretej výrokovej vete zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 84 %.

2. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že právny predchodca žalobcu sa žalobou doručenou súdu dňa 30.09.2020 domáhal voči žalovanému zaplatenia sumy 3.096,66 Eur spolu s 5 % úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 28.02.2018 do zaplatenia. Svoj nárok odôvodnil tým, že uzavrel so žalovaným dňa 30.11.2014 Zmluvu o pôžičke č. 6192173/5610506594 (evidenčné číslo zmluvy/príd. autorizačný kód), na základe ktorej poskytol žalovanému pôžičku vo výške 4.745,72 Eur (správne malo byť uvedené - 5.000,-Eur), ktorú sa žalovaný zaviazal splácať v pravidelných 60 mesačných splátkach v sume 139,58 Eur do celkovej výšky 8.374,8 Eur. Z tejto sumy žalovaný uhradil čiastku 4.745,72 Eur. Pretože žalovaný porušil povinnosť splácať pôžičku riadne a včas v súlade s § 53 ods. 9 a § 565 Občianskeho zákonníka (ďalej aj „OZ“), žalobca listom z dňa 29.12.2017 - Predžalobná upomienka vyzval žalovaného na zaplatenie dlžnej sumy a zároveň ho upozornil, že ak nedôjde k úhrade najstaršej omeškanej splátky, žalobca môže úver zosplatiť. Keďže žalovaný dlžnú sumu splátok neuhradil, žalobca dňa 19.02.2018 úver zosplatiť (v súlade s čl. 12 bod 2 zmluvných podmienok), o čom bol žalovaný informovaný listom zo dňa 22.02.2018 - „Oznámenie o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru“. Ku dňu podania žaloby dlžná suma predstavovala čiastku 3.096,66 Eur, pričom žalobca uplatnil úroky z omeškania od 6. dňa nasledujúceho po oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru. Ku

dňu podania žaloby mal žalovaný uhradiť sumu 7.842,38 Eur podľa Prehľadu splátok a úhrad, ktorá suma pozostáva zo súčtu predpísaných splátok do zosplatnenia, t.j. 139,58 Eur x 38 splátok a zo sumy 2.538.34 Eur predstavujúcej dlžnú sumu po zosplatnení dlhu. Z čiastky 7.842,38 Eur žalovaný uhradil čiastku 4.745,72 Eur a rozdiel predstavuje žalobcom uplatnenú sumu 3.096,66 Eur, pričom žalobca si neuplatnil zmluvnú pokutu vo výške 357,20 Eur.

3. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že v odpore proti vydanému platobnému rozkazu žalovaný poprel nárok žalobcu v celom rozsahu, keďže podľa jeho názoru medzi stranami došlo k plneniu z (čiastočne) neplatného právneho úkonu s odkazom na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1Cdo/238/2017 z 18.10.2018. Poukázal na to, že v prípade neuvedenia všetkých zákonom predpísaných údajov v úverovej zmluve je toto konanie sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou. Táto skutočnosť má za následok automaticky neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú odplaty a úrokov za poskytnutý úver a z tohto dôvodu je potrebné posúdiť aj okamih bezdôvodného obohatenia vo vzťahu k začiatku plynutia objektívnej premlčacej lehoty. Rovnaký následok podľa žalovaného nastáva aj v prípade, ak žalobca nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch (ďalej aj „ZoSÚ“) a nepreveril úverovú bonitu žalovaného, kedy tiež stráca právo na odplatu podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ. Podľa žalovaného plnenie medzi stranami sporu bolo vykonané na základe čiastočne neplatného právneho úkonu a došlo k premlčaniu žalobcom uplatneného nároku v subjektívnej 2-ročnej premlčacej lehote. Žalobca získal vedomosť o možnosti uplatniť svoje právo na súde ku dňu zosplatnenia, t.j. 22.02.2018 odkedy začala plynúť subjektívna premlčacia lehota vydania bezdôvodného obohatenia a uplynula dňom 23.02.2020. Žaloba bola podaná dňa 04.11.2020, teda nárok žalobcu je premlčaný na základe uplynutia subjektívnej premlčacej doby. Aj v prípade, ak by súd neposúdil uvedenú úverovú zmluvu ako bezúročnú a bez poplatkov z dôvodu absencie všetkých obligatórných náležitostí zmluvy o úvere alebo z dôvodu nekonania žalobcu s odbornou starostlivosťou pri preverovaní úverovej bonity žalovaného, je podľa žalovaného nárok žalobcu premlčaný v 3-ročnej objektívnej lehote. Podľa žalovaného bol tento v omeškaní s úhradou splátky splatnej dňa 20.10.2017 na základe predžalobnej upomienky žalobcu. Od tejto doby začala plynúť premlčacia lehota na uplatnenie nároku žalobcu a objektívna premlčacia lehota v zmysle § 103 OZ uplynula dňa 21.10.2020. Navrhol preto, aby súd žalobu v celom rozsahu, vrátane úrokov z omeškania ako príslušenstva k pohľadávke, zamietol. Tvrdil, že úverová zmluva nie je v súlade s právnou úpravou ochrany spotrebiteľa. Žalovanému bol poskytnutý úver 5.000,- Eur, z ktorého uhradil 3.745,72 Eur (správne malo byť - 4.745,72 Eur) a z titulu nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia preto nárok žalobcu predstavuje sumu 254,28 Eur. Žalovaný tvrdil, že zmluva neobsahuje podstatné náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to predpoklady pre výpočet RPMN v zmysle § 9 ods. 2 písm. j) ZoSÚ, pričom zmluva musí uviesť všetky predpoklady výpočtu RPMN, ktoré umožňujú spotrebiteľovi zistiť, na základe čoho dospel k výsledku o konečnej výške RPMN a nepostačuje len uvedenie správnej výšky RPMN. Odkázal pritom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-448/17, z ktorého vyplýva, že ak zmluva o spotrebiteľskom úvere aj obsahovala matematický vzorec výpočtu RPMN, ktorý však nie je doplnený údajmi nevyhnutnými na uskutočnenie tohto výpočtu, potom spotrebiteľ nepozná všetky okolnosti súvisiace s nákladmi na úver, ktoré môžu mať vplyv na rozsah jeho záväzku. Odkázal aj na viacero rozhodnutí Krajského súdu Prešov. Žalovaný ďalej namietal neplatne dohodnutú výšku úrokovej sadzby, ktorá je v neprospech spotrebiteľa a nezodpovedá výške priemernej úrokovej miery z úverov peňažných ústavov v čase uzavretia predmetnej zmluvy. Podľa žalovaného bola priemerná hodnota ročnej úrokovej sadzby 10,73% pre podobné typy úverov so začiatkom fixácie úrokovej sadzby v mesiaci jún 2015. V zmluve je dohodnutá ročná úroková sadzba 25% ročne a podľa žalovaného dohodnutá výška úrokovej sadzby viac ako dvojnásobne prevyšuje mieru z úverov bánk v čase uzavretia predmetných zmlúv a ide o neplatný právny úkon podľa § 39 OZ, pričom odkázal na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 1MCdo/1/2009 z 31.07.2009. Keďže sa jedná o neplatne dohodnutú výšku úrokovej sadzby, zmluva neobsahuje určenie výšky úrokovej sadzby, ako ani všetkých predpokladov pre výpočet RPMN, čo sú obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Na základe uvedeného považoval žalovaný poskytnutý úver za bezúročný a bez poplatkov. Žalovaný ďalej namietal nesplnenie povinnosti žalovaného konať s odbornou starostlivosťou pri preverovaní bonity žalovaného, pričom hrubé porušenie tejto povinnosti má za následok, že úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov. Podľa žalovaného žalobca nepredložil žiaden formulár o zmluvných podmienkach ponúkaného úveru a za poskytnutie informácií v dostatočnom časovom predstihu v súlade s rozhodnutím Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-449/13 nie je možné považovať poskytnutie informácií uskutočnené až v okamihu uzavretia zmluvy o úvere. Odkázal na zákonnú úpravu hrubého porušenia povinností pri posudzovaní schopnosti splácať úver, ktoré má za následok považovanie úveru za bezúročný a

bez poplatkov. Tvrdil, že za účelom posúdenia úverovej schopnosti spotrebiteľa (preverovanie bonity) vychádza veriteľ z informácií od spotrebiteľa, ako aj z informácií, ktoré získal z dostupných zdrojov. Veriteľ je povinný tieto získané informácie zhromaždiť, vyhodnotiť ich dostatočnosť a rozhodnúť, ktoré informácie je nevyhnutné ďalej overovať. Za dostatočné sa považujú iba také informácie o príjmoch a výdavkoch, z ktorých je veriteľ schopný získať objektívny obraz o žiadateľovej finančnej situácii. Konaním s odbornou starostlivosťou nie je uvedenie príjmu spotrebiteľa bez jeho preukázania a bez požadovania preukázania nákladov spotrebiteľa na živobytie a prípadných záväzkov ovplyvňujúcich jeho bonitu a odkázal pritom na viacero rozhodnutí odvolacích súdov, ako aj rozhodnutí českých súdov a Súdneho dvora EÚ sp. zn. C- 449/13, C-565/12. Žalovaný uvádzal, že v čase podania odporu prebiehali dve ďalšie súdne konania s rovnakými stranami sporu, avšak z iných zmlúv o spotrebiteľskom úvere, ktoré boli žalobcom zosplatnené v rovnakom období ako zmluva, ktorá je predmetom tohto konania. Žalovaný teda sponchyboval, ako žalobca postupoval v rámci schvaľovacieho procesu poskytnutia pôžičky a zdôraznil, že ak žalobca neunesie dôkazné bremeno pri preukazovaní riadneho preverenia bonity žalovaného, už sama o sebe táto skutočnosť je dôvodom, aby bol úver vyplývajúci zo zmluvy považovaný za bezúročný a bez poplatkov.

4. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia vyplýva, že k výhradám a námietkam žalovaného sa vyjadril žalobca podaním zo dňa 02.03.2021. Tvrdil v ňom, že k premlčaniu jeho nároku nedošlo a nárok bol uplatnený v zákonnej 3-ročnej premlčacej dobe. Začiatok plynutia premlčania nemožno počítať od splatnosti prvej nezaplatenej splátky. Odkázal na ust. čl. 12 bod 2 zmluvných podmienok, na § 53 ods. 9, § 565 OZ, pričom platná právna úprava podľa žalobcu neobsahuje ustanovenie, ktoré by viazalo možnosť zosplatnenia dlhu na konkrétnu splátku - na prvú nesplatenú. Žalobca má právo na zosplatnenie úveru pre nesplnenie ktorejkoľvek splátky, ktorú určí. S odkazom na rozhodnutie Krajského súdu v Trenčíne sp. zn. 17Co/447/2016 zo dňa 24.08.2017 uviedol, že je potrebné považovať za nesplnenú splátku, od zročnosti ktorej začne plynúť premlčacia doba, splátku zročnú bezprostredne pred zosplatnením. K dátumu zosplatnenia žalovaný uhradil 34 splátok a dostal sa do omeškania s 35 splátkou splatnou 20.10.2017. Zosplatnenie v prejednávanej veci nastalo vo vzťahu k neuhradenej splátke splatnej ku dňu 20.01.2018 a 3-ročná premlčacia doba uplynula 20.01.2021 a pretože žaloba bola podaná pred týmto dňom, jeho nárok premlčaný nie je. Žalobca bol oprávnený úver zosplatiť aj pre ktorúkoľvek nasledujúcu splátku splatnú po dátume 20.10.2017. Vo vzťahu k platnosti zmluvy a neprijateľným zmluvným podmienkam žalobca uviedol, že boli splnené zákonné predpoklady pre platnosť právneho úkonu. Zmluva neobsahuje žiadne neprijateľné podmienky, žalovaný bol s podmienkami zmluvy oboznámený. S odkazom na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ z 09.11.2016 vo veci C- 42/2015 podľa žalobcu obsahuje zmluva všetky zákonom predpísané náležitosti a odkázal pritom aj na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo/146/2017 z 22.02.2018. Vo vzťahu k hodnote RPMN uviedol, že všetky obligatórne náležitosti zmluvy sú premietnuté do vzorca, ktorý je súčasťou čl. 7 Zmluvných podmienok, s ktorými bol žalovaný oboznámený. Vo vzťahu k ročnej úrokovej sadzbe uviedol, že zmluva obsahuje správnu výšku ročnej úrokovej sadzby. Vo vzťahu k overovaniu bonity žalovaného poukázal na skutočnosť, že občiansky preukaz žalovaného nebol odcudzený a žalovaný ako klient spíňal štandardné riskové podmienky. Žalovaný prehlásil, že všetky uvádzané údaje sú pravdivé a tiež to, že ku dňu podpisu zmluvy mu neboli známe žiadne okolnosti, ktoré by mohli mať vplyv na riadne plnenie jeho záväzku. Zmluvné podmienky boli ním aj riadne podpísané. Žalovaný ako fyzická osoba podnikateľ preukázal výšku jeho mesačného príjmu a na druhej strane aj mesačné výdavky. Dohodnutá výška mesačnej splátky s poukazom na žalovaným uvádzané hodnoty sa javí ako primeraná. Okolnosti, ktoré po podpise zmluvy znemožnili žalovanému riadne splácať úver, nemohli byť zo strany žalobcu ovplyvnené a o nich žalobca ani nemal vedomosť.

5. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia ďalej vyplýva nesúhlas žalovaného s tvrdením žalobcu o zosplatnení úveru vo vzťahu k splátke splatnej dňa 20.01.2018 a uplynutím premlčacej doby k dátumu 20.01.2021. Žalobca by nemohol pristúpiť k zosplatneniu úveru kvôli omeškaniu splátky splatnej dňa 20.01.2018 z dôvodu neuplynutia 3 mesiacov od splatnosti tejto splátky ku dňu zosplatnenia úveru. V zmysle § 53 ods. 9 a § 565 OZ by žalobca nemohol vykonať zosplatnenie úveru do splatnosti najbližšej splátky a zároveň dodržať omeškanie s úhradou tejto splátky po dobu viac ako 3 mesiace, pokiaľ malo dôjsť tak ako tvrdil žalobca, k zosplatneniu ku dňu 19.02.2018 pre omeškanie splátky splatnej dňa 20.01.2018. Nesúhlasil s aplikáciou poslednej vety § 565 OZ, t.j. s možnosťou zosplatnenia úveru len do splatnosti najbližšej splátky a zotrval na argumentácii o premlčaní nároku žalobcu. Poukázal aj na to, že porušenie povinnosti právneho predchodcu žalobcu pri skúmaní bonity bolo dôvodom na opakované udelenie pokuty zo strany kontrolných orgánov a odkázal na rozsudok Najvyššieho súdu SR sp. zn.

7Sžo/61/2015 z 28.06.2016 ako aj na rozhodnutie Národnej banky SR č. spisu: NBS1-000-007-300 zo dňa 18.12.2017. Uviedol, že celý zmluvný proces vrátane načerpania finančných prostriedkov sa uskutočnil v jediný deň od okamihu vyplnenia zmluvy a v ten istý deň žalovaný aj načerpal peniaze z úveru na osobný účet, čo vyplýva aj z neskôr doručeného splátkového kalendára. Deň uzavretia zmluvy je totožný s dňom čerpania finančných prostriedkov. Poukázal na to, že pri elementárnej snahe žalobcu plniť svoje povinnosti pri preverovaní bonity by tento zistil, že žalovaný v čase uzavretia zmluvy splácal ďalšie dva úvery uzavreté so žalobcom (Quatro úver z roku 2013 so splátkou 57,77 Eur a Quatro dovolenková revolvingová karta s úverovým limitom so splátkou 30,- Eur), ďalší úver mal žalovaný spolu s manželom načerpaný v Slovenskej sporiteľni, a.s. vo výške 35.000,- Eur s mesačnou splátkou 343,12 Eur a spolu predstavovali preto mesačné splátky 430,89 Eur. Právny predchodca žalobcu poskytol žalovanému úver s ďalšou splátkou 139,35 Eur, čo predstavuje súhrn mesačných splátok 570,47 Eur. Žalobca podľa žalovaného poskytol úver ľahkovážne bez odbornej starostlivosti, pričom odkázal na čl. 8 ods. 1 Smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2008/48/ES, podľa ktorého členské štáty zabezpečia, že veriteľ pred uzavretím zmluvy o úvere posúdi úverovú bonitu spotrebiteľa na základe dostatočných informácií získaných, ak je to vhodné, od spotrebiteľa a v prípade potreby na základe nahliadnutia do príslušnej databázy. Zdôraznil, že veritelia by mali byť zodpovední za individuálne kontroly úverovej bonity spotrebiteľa a odkázal na rozhodnutie Súdneho dvora EÚ sp. zn. C-565/12, pričom je na veriteľovi, aby preukázal, že bonitu žalovaného náležite skúmal. Žalovaný zdôrazňoval, že pri posudzovaní úverovej schopnosti je kladený dôraz na pomer medzi príjmami a výdavkami spotrebiteľa a na posúdenie, či spotrebiteľovi zostane po vynaložení bežných výdavkov mesačne taká čiastka, aká bude potrebná na splácanie úveru. Žalovaný pritom udelil žalobcovi súhlas s poskytnutím osobných údajov na spracovanie v spoločnom registri bankových informácií (SRBI). Žalobca však žiadnu z lustrácií nepredložil.

6. Po vykonanom dokazovaní okresný súd napadnutým rozhodnutím zaviazal žalovaného v prvej výrokovej vete na zaplatenie sumy 254,28 Eur s 8% úrokom z omeškania od 28.02.2018 až do zaplatenia. Svoj záver odôvodnil tým, že sa jedná o rozdiel medzi poskytnutým úverom vo výške 5.000,- Eur a žalovaným vykonanými úhradami vo výške 4.745,72 Eur. Dospel k záveru, že zmluvu v zmysle § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ považuje za bezúročnú a bez poplatkov, pretože neobsahuje také nedostatky, pre ktoré by bola neplatná ako celok. Uviedol však, že RPMN je uvedená vo výške 25%, pričom podľa § 1a ods. 1 vyhl. č. 87/1995 Z. z. nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy. Konštatoval, že zmluva bola uzavretá 22.06.2015, pričom priemerné úrokové miery z úverov bánk za 1. štvrtrok 2015 - nové obchody pre úvery od 1 do 5 rokov boli vo výške 9,99% a za 06/2015 vo výške 9,74%. Podľa okresného súdu bol preto prekročený limit najvyššej prípustnej odplaty a preto zmluvu podľa § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ považoval za bezúročnú a bezpoplatkovú.

7. Okresný súd posúdil zmluvu uzavretú medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným za spotrebiteľskú zmluvu. Keďže podľa zmluvy o úvere žalovaný mal za predchádzajúci rok príjem v priemere 2.907,80 Eur mesačne, výdavky 130,- Eur, býval vo vlastnej nehnuteľnosti a nemal vyživovacie povinnosti, žalovaná bola vydatá, dospel k záveru, že úver vo výškach mesačných splátok 570,47 Eur, vrátane splátky z predmetného úveru ako to uviedol žalovaný, bolo v reálnych možnostiach žalovaného splácať a právny predchodca žalobcu neopomenul svoje povinnosti zisťovať platobnú schopnosť žalovaného. Nedospel k záveru o premlčaní nároku žalobcu, pretože tento predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2017 žalovaného upovedomil o existencii nedoplatku na splátkach vo výške 418,74 Eur a upozornil ho, že ak ku dňu 05.02.2018 nedôjde k úhrade splátky splatnej v mesiaci 10/2017, bude právny predchodca žalobcu oprávnený úver zosplatiť. Splátka splatná v októbri 2017 bola splatná dňom 20.10.2017 a právny predchodca žalobcu mohol uplatniť svoje právo na zosplatenie úveru po uplynutí 3 mesiacov od omeškania s touto splátkou, pričom prvým dňom omeškania bol deň 21.10.2017 a mohol ho uplatniť po 21.01.2018, t.j. od 22.01.2018 do splatnosti najbližšej splátky, t.j. do 20.02.2018. Žalovaný však podľa okresného súdu dňa 30.11.2017 uhradil sumu 39,58 Eur a dňa 14.12.2017 sumu 100,- Eur. Tým došlo k úhrade splátky splatnej 20.10.2017, avšak žalovaný neuhradil splátku splatnú 20.11.2017, pre ktorú vzniklo právnomu predchodcovi žalobcu právo zosplatiť úver dňom 22.02.2018, a to do 20.03.2018. Právny predchodca žalobcu toto právo využil a na možnosť tohto oprávnenia na zosplatenie úveru žalovaného aj upozornil. Okresný súd preto nedospel k záveru o premlčaní uplatneného nároku. Poukázal aj na to, že dlh nie je premlčaný, pretože žalobca žaloval istinu na základe zmluvy o úvere, pričom súd posúdil tento nárok ako bezúročný a bezpoplatkový, pričom istina je nárokom zo zmluvy a neaplikujú sa na uplatnený nárok ustanovenia o bezdôvodnom obohatení.

Všeobecná premlčacia lehota je podľa § 101 OZ v trvaní 3 rokov a plyní podľa § 103 OZ odo dňa nasledujúceho po dni splatnosti splátky, od ktorej sa odvíja predčasná splatnosť úveru, t.j. od 21.11.2017. Pretože žaloba bola podaná dňa 01.10.2020, okresný súd dospel k záveru, že bola dodržaná 3-ročná premlčacia lehota na uplatnenie jeho nároku.

8. Okresný súd priznal žalobcovi aj úrok z omeškania od 28.02.2018, t.j. od 5. dňa nasledujúceho po odoslaní oznámenia o okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.02.2018 vo výške podľa § 517 ods. 2 OZ s použitím § 3 Nariadenia č. 87/1995 Z. z.

9. O náhrade trov konania okresný súd rozhodol podľa § 255 CSP a zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 84%. Poukázal na to, že predmetom konania bola suma 3.096,66 Eur, z ktorej bola priznaná žalobcovi suma 254,28 Eur, čo predstavuje úspech žalobcu 8,21% a neúspech 91,79%. Pomer úspechu a neúspechu je teda 91,79% - 8,21%, t.j. 83,58%, zaokrúhlene 84% v prospech žalovaného.

10. Proti druhej a tretej výrokovej vete uvedeného rozhodnutia podal včas odvolanie žalobca z dôvodu podľa § 365 ods. 1 písm. h) CSP. Navrhol, aby odvolací súd rozhodnutie v napadnutej časti zmenil tak, že zaviazá žalovaného zaplatiť žalobcovi sumu 2.842,38 Eur s 5% úrokom z omeškania ročne z tejto sumy od 28.02.2018 do zaplataenia a prizná žalobcovi náhradu trov konania v rozsahu 100%.

11. Odvolanie žalobca zdôvodnil tým, že okresný súd nesprávne právne posúdil, že dojednaná odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru vo forme zmluvne dohodnutého úroku je neprímeraná a v rozpore so zákonom. Uviedol, že odplata za poskytnutie spotrebiteľského úveru nachádza svoje vyjadrenie v RPMN vo výške 25% zhodne s dojednanou úrokovou sadzbou (25%), nakoľko jedinou odplatou poskytnutého úveru je len zmluvný úrok. Výška priemernej hodnoty RPMN pre úvery so splatnosťou od 1 do 5 rokov zverejnená naposledy v čase uzavretia úverovej zmluvy MF SR v súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2014 zo stavom k 30.09.2014 predstavovala sadzbu 15,16%. Najvyššia prípustná výška odplaty podľa § 53 ods. 6 OZ v spojení s § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. predstavovala 30,32%, t.j. 2x priemernej RPMN 15,16%.

12. Okresný súd použil pre ustálenie zákonom limitovanej výšky odplaty nesprávnu štatistiku o priemernej výške úrokových mier bánk, navyše za obdobie 1. štvrtroka 2015, keď v rozpore s obsahom spisu konštatoval uzavretie zmluvy o úvere dňa 22.06.2015, v dôsledku čoho je napadnuté rozhodnutie nepreskúmateľné, nesprávne a nezákonné.

13. Podľa žalobcu nie výška úrokovej sadzby, ale celková výška odplaty vyjadrená prostredníctvom RPMN je rozhodujúcim faktorom pre ustálenie celkových nákladov spotrebiteľa spojených s úverom. Výška dojednanej odplaty za poskytnutie spotrebiteľského úveru v sadzbe 25% neprevyšuje odplatu obvykle požadovanú na finančnom trhu za spotrebiteľské úvery v obdobných prípadoch podľa § 53 ods. 6 OZ platného a účinného v čase uzavretia úverovej zmluvy a je v súlade so zákonom stanovenou maximálnou výškou odplaty podľa § 1a ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 platného a účinného od 01.09.2014. Dojednaná odplata vo výške 25% nepresahuje 2x priemernú výšku RPMN zverejnenej MF SR v Súhrnných informáciách o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.09.2014 vo výške 15,16% pre obdobie úvery. Dojednaná odplata je primeraná, v súlade so zákonom a dobrými mravmi. Spolu s odvolaním predložil žalobca aj rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/116/2019-206 zo dňa 06.05.2020, sp. zn. 12Co/37/2017-162 zo dňa 21.05.2020 a doklad - Súhrnné informácie o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2014 so stavom ku dňu 30.09.2014 zverejnených na webovej stránke MF SR.

14. K odvolaniu žalobcu sa vyjadril žalovaný podaním zo dňa 07.07.2021. V ňom navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok potvrdil ako vecne správny a zaviazal žalobcu na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100%.

15. V odvolaní uviedol, že žalovaný (správne malo byť žalobca) odvolaním napadol rozhodnutie v druhom a treťom výroku, avšak odvolací súd môže prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol odvolateľom napadnutý. O závislosť výrokov ide pri konkrétnom právnom vzťahu vtedy, ak medzi výrokmi

existuje istý vzťah prejudiciality. Podľa žalovaného vzťah prejudiciality spočíva v aplikácii sankcie bezúročnosti a bezpoplatkovosti, keď žalovaný z dôvodu opatrnosti sa vyjadruje k obsahu rozhodnutia, ako aj k námietkam žalobcu.

16. Žalovaný (správne malo byť žalobca) podľa žalovaného napadol rozhodnutie okresného súdu len pokiaľ ide o vadu spočívajúcu v posúdení prípustnej výšky odplaty za spotrebiteľský úver v spojení s dojednanou úrokovou sadzbou, avšak bez ohľadu na dôvod, pre ktorý okresný súd dospel k záveru o bezúročnosti a bezpoplatkovosti úveru, sú dané aj ďalšie dôvody jeho bezúročnosti, na ktoré poukazoval v priebehu konania. Uvedenými dôvodmi, na základe ktorých je potrebné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov je - 1. absencia predpokladov pre výpočet RPMN, 2. neplatne dohodnutá výška úrovej sadzby (pričom zopakoval svoju argumentáciu z podaní v priebehu konania), 3. hrubé porušenie povinnosti žalobcu konať s odbornou starostlivosťou pri preverovaní bonity žalovaného v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ. Žalobca nepreukázal, že preveroval úverovú bonitu žalovaného a neuniesol dôkazné bremeno tohto postupu. Žalobca sa nedotazoval ani nezisťoval výdavky žalovaného (existencia prípadne ďalších úverových vzťahov), nezisťoval obvyklé výdavky na domácnosť, ošatenie a podobne a uspokojil sa len s predloženým daňovým priznaním za predchádzajúci rok, čo je nedostatočné a ide o hrubé porušenie povinnosti žalobcu a jedná sa o postup bez akejkoľvek odbornej starostlivosti. Pokiaľ veriteľ nepozná celkový objem výdavkov klienta, nemôže urobiť záver o tom, či klient je alebo nie je schopný splácať úver. Žalobca nepreukázal splnenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, pričom pre účely posúdenia splnenia tejto povinnosti nie je smerodajné, aká bola reálna finančná, majetková, sociálna situácia spotrebiteľa, ale akým spôsobom žalobca pristupoval k zisteniu a hodnoteniu bonity klienta. Podľa žalovaného žalobca neuviedol v odvolaní také dôvody, na základe ktorých by bolo potrebné zmeniť alebo zrušiť napadnutý rozsudok v rozsahu napadnutom odvolaním.

17. Na pojednávanie určené odvolacím súdom na deň 23.09.2021 sa nedostavili strany sporu a ani ich zástupcovia, ktorí ospravedlnili svoju neúčast' a súhlasili s pojednávaním v ich neprítomnosti.

18. Odvolací súd na pojednávaní dňa 23.09.2021 v zmysle § 384 CSP zopakoval dokazovanie v nevyhnutnej časti, a to prečítaním podstatného obsahu zmluvy o poskytnutí pôžičky v spise na čl. 10 zo dňa 30.11.2014, a to jej prvou stranou a čl. IX. bod 7, prečítaním potvrdenia o podaní daňového priznania žalovaným za rok 2013 v spise na čl. 13 pv., prečítaním prvej strany oddielu VI. daňového priznania žalovaného za rok 2013 v časti príjmov a výdavkov, prečítaním zoznamu dokladov k pôžičkám v spise na čl. 21 zo dňa 30.11.2014, prehľadu splátok a úhrad v spise na čl. 23-24, priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny zverejnenou NBS v spise na čl. 75 za obdobie roku 2014 a podľa §185 ods. 2 CSP prečítaním súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrťrok 2014 v spise na čl. 314.

19. Všetky listiny nachádzajúce sa v súdnom spise boli stranám sporu doručené, tieto boli s nimi oboznámené a ich obsah sporný nebol, preto odvolací súd v zmysle § 204 CSP dokazovanie prečítaním týchto ďalších listín nevykonával.

20. Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací prejednal vec podľa § 379 a § 380 Civilný sporový poriadok (CSP) v senáte s nariadením pojednávania podľa § 385 ods. 1 CSP, pretože bolo potrebné zopakovať dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie. Rozsudok bol podľa § 378 ods. 1 a § 219 ods. 1 a 2 CSP odvolacím súdom verejne vyhlásený po skončení pojednávania.

21. Na základe Zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 30.11.2014 uzatvorenej medzi právnym predchodcom žalobcu (Consumer Finance Holding, a.s.) ako veriteľom a žalovaným (ďalej „Zmluva“) sa právny predchodca žalobcu zaviazal poskytnúť žalovanému ako dlžníkovi úver vo výške 5000 Eur, s počtom mesačných splátok 60 vo výške po 139,58 Eur, so splatnosťou prvej splátky dňa 20.12.2014, RPMN 25 %, priemernou hodnotou RPMN 18,66 %, fixnou ročnou úrokovou sadzbou 25 %. Z uvedenej Zmluvy vyplýva okrem iného uvedenie údajov o žalovanom - spôsob bývania vlastný dom/byt, ďalej údaj o tom, že na strane žalovaného sa jedná o fyzickú osobu podnikateľa s počtom vyživovacích osôb 0, s mesačnými finančnými nákladmi 80,- Eur a inými mesačnými výdavkami 50,- Eur, s uvedením výšky príjmu z podnikania a inej zárobkovej činnosti za minulý rok - 29.078,- Eur a údaje o základe dane za minulý rok v sume 1.200,- Eur. Z uvedenej Zmluvy ďalej vyplývajú priložené doklady k nej, a to kópia občianskeho preukazu, potvrdenie o daňovej povinnosti/kópia daňového priznania a potvrdenie o adrese. Podľa bodu 3.1. Zmluvy - Podmienky poskytnutia a čerpania pôžičky, spoločnosť poskytne

klientovi pôžičku bezhotovostne prevodom na osobný účet klienta, číslo ktorého uvedie klient v zmluve, najneskôr do 10 pracovných dní odo dňa uzavretia zmluvy v prípade, ak klient splní všetky podmienky na jej uzavretie. Podľa bodu 6.2 Zmluvy, prvá splátka je splatná nasledujúci mesiac po uzatvorení zmluvy, pokiaľ nie je dohodnuté inak. V čl. IX. bod 7 Zmluvy je uvedený vzorec výpočtu RPMN.

22. Z potvrdenia o podaní daňového priznania žalovaného za rok 2013 v spise na čl. 13 pv. vyplýva výška základu dane: 36,03 Eur, daňová povinnosť 6,84 Eur a daň na úhradu 6,84 Eur. Zo str. 3 daňového priznania žalovaného za rok 2013, odd. VI. vyplýva príjem zo živnosti za rok 2013 v sume 29.078,45 Eur a výdavky zo živnosti vo výške 25.306,48 Eur.

23. Pôvodný veriteľ predžalobnou upomienkou zo dňa 29.12.2017 oznámil žalovanému, že ku zmluve č. 6192173 uzatvorenej dňa 30.11.2014 eviduje nedoplatok na splátkach vo výške 418,74 Eur. Upozornil, že ak nedôjde k splateniu splátky splatnej v mesiaci 10/2017 ku dňu 05.02.2018, bude oprávnený úver zosplatiť. Žalovaný zásielku osobne prevzal dňa 08.01.2018.

24. Z notárskej zápisnice č. N 3283/2017 NZ 54215/2017 NCRIs 55029/2017 zo dňa 11.12.2017 spisanej notárkou JUDr. Ľubicou Floriánovou vyplýva, že došlo k zániku pôvodného veriteľa - spoločnosti Consumer Finance Holding, a.s. na základe rozdelenia zlúčením s právnym nástupcom VÚB, a.s., ktorý nadobudol aj pohľadávky voči žalovanému.

25. VÚB a.s. v Oznámení o vyhlásení okamžitej splatnosti úveru zo dňa 22.02.2018 adresovaného žalovanému tomuto oznámil, že dlh zo zmluvy č. 6192173 sa stal splatným v celom rozsahu naraz. Dlhá suma k tomu dňu predstavuje sumu v celkovej výške 3097,06 Eur, pričom istina úveru sa bude ďalej úročiť zákonným úrokom z omeškania odo dňa zosplatenia až do jej úplného zaplatenia. Tieto skutočnosti sporné neboli.

26. Z prehľadu splátok a úhrad v spise na čl. 23 a 24, ktoré tiež sporné neboli, vyplýva, že žalovaný sa dostal do omeškania s úhradou splátky vo výške 139,58 Eur splatnou dňa 20.10.2017, pričom ku dňu 30.11.2017 vykonal platbu vo výške 39,58 Eur a ku dňu 14.12.2017 platbu vo výške 100,- Eur a teda neuhradené ostali splátky ku dňu zosplatenia, počínajúc neuhradenou splátkou so splatnosťou dňa 20.11.2017.

27. Z prehľadu priemerných úrokových mier z úverov poskytnutých v eurách rezidentom eurozóny (stav a nové obchody) zverejnených na stránke NBS v spise na čl. 75 vyplýva priemerná výška úrokových sadzieb za nové obchody pre domácnosti v trvaní úverov od 1 do 5 rokov za 3. štvrtrok 2014 vo výške 10,53% a za november 2014 vo výške 10,73%.

28. Zo Súhrnných informácií o údajoch o novoposkytnutých spotrebiteľských úveroch bankami a pobočkami zahraničných bánk za 3. štvrtrok 2014 (zverejnených MF SR) so stavom ku dňu 30.09.2014 vyplýva RPMN vo výške 15,16% pre obdobné úvery ako bol poskytnutý žalovanému.

29. Okresný súd uznesením zo dňa 19.04.2021 sp. zn 17Csp/52/2020 pripustil zmenu na strane žalobcu tak, že z konania vystúpil Všeobecná úverová banka, a.s. a na jeho miesto vstúpil Intrum Slovakia s.r.o. z dôvodu postúpenia pohľadávky voči žalovanému na základe uzavretia Dodatku č.4 k Rámcovej zmluve o postúpení pohľadávky, pričom žalovanému bolo oznámenie o postúpení pohľadávky zo dňa 26.03.2021 doručené dňa 29.03.2021.

30. Podľa § 497 zák. č. 513/1991 Z. z. Obchodný zákonník v znení účinnom ku dňu 30.11.2014 (ďalej len „ObZ“) zmluvou o úvere sa zaväzuje veriteľ, že na požiadanie dlžníka poskytne v jeho prospech peňažné prostriedky do určitej sumy, a dlžník sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť úroky.

31. Podľa § 52 ods. 1 zák. č. 40/1964 Z. z. Občiansky zákonník v znení účinnom ku dňu 30.11.2014 (ďalej len „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

32. Podľa § 52 ods. 2 OZ ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednania alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzať tohto ustanovenia, sú neplatné.

33. Podľa § 53 ods. 6 OZ, ak predmetom spotrebiteľskej zmluvy je poskytnutie peňažných prostriedkov, nesmie odplata prevyšovať najvyššiu prípustnú odplatu, ktorú možno od spotrebiteľa pri poskytnutí peňažných prostriedkov požadovať. Odplatu, podrobnosti o stanovení odplaty, kritériách jej stanovenia a najvyššiu prípustnú výšku odplaty ustanovuje vykonávací predpis.

34. Podľa § 53 ods. 9 OZ, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

35. Podľa § 565 OZ, ak ide o plnenie v splátkach, môže veriteľ žiadať o zaplatenie celej pohľadávky pre nesplnenie niektorej splátky, len ak to bolo dohodnuté alebo v rozhodnutí určené. Toto právo však môže veriteľ použiť najneskôr do splatnosti najbližšie nasledujúcej splátky.

36. Podľa § 7 ods. 1 zák. č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch v znení účinnom ku dňu 30.11.2014 (ďalej len „ZoSÚ“) veriteľ je pred uzavretím zmluvy o spotrebiteľskom úvere alebo pred zmenou tejto zmluvy spočívajúcej v navýšení spotrebiteľského úveru povinný posúdiť s odbornou starostlivosťou schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver, pričom berie do úvahy najmä dobu, na ktorú sa poskytuje spotrebiteľský úver, výšku spotrebiteľského úveru, príjem spotrebiteľa a prípadne aj účel spotrebiteľského úveru.

37. Podľa § 7 ods. 2 ZoSÚ spotrebiteľ je povinný poskytnúť veriteľovi na jeho žiadosť úplné, presné a pravdivé údaje potrebné na posúdenie schopnosti spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver; tým nie je dotknuté právo veriteľa využívať informácie o spotrebiteľovi z príslušnej databázy za podmienok ustanovených osobitným zákonom.

38. Podľa § 11 ods. 2 ZoSÚ, ak veriteľ nekonal s odbornou starostlivosťou podľa § 7 ods. 1, nie je oprávnený vyžadovať od spotrebiteľa jednorazové splatenie spotrebiteľského úveru. V prípade hrubého porušenia povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa úver považuje za bezúročný a bez poplatkov. Za hrubé porušenie povinnosti podľa § 7 ods. 1 sa považuje posudzovanie schopnosti splácať úver veriteľom bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov.

39. Podľa § 1 ods. 1 Nariadenia vlády SR č. 87/1995 Z. z. v znení účinnom ku dňu 30.11.2014 (ďalej aj „Nariadenie“) odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi tvoria úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenia alebo iné náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené s poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Pri výpočte odplaty sa vychádza z predpokladu, že spotrebiteľská zmluva zostane platná dohodnutý čas a že dodávateľ a spotrebiteľ si budú plniť svoje povinnosti za podmienok a v lehotách dohodnutých v spotrebiteľskej zmluve.

40. Podľa § 1 ods. 4 Nariadenia na účely stanovenia najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 1a sa použije priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnená podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy.

41. Podľa § 1a ods. 1 Nariadenia, ak odseky 2 a 3 neustanovujú inak, odplata pri poskytnutí peňažných prostriedkov spotrebiteľovi nesmie prevýšiť dvojnásobok priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne. Na účely tohto nariadenia vlády sa obdobným úverom alebo pôžičkou rozumie obdobný produkt, ktorý je svojou povahou najbližší forme poskytnutia peňažných prostriedkov spotrebiteľovi podľa predchádzajúcej vety.

42. Predmetom konania je nárok žalobcu voči žalovanému na zaplatenie neuhradeného zostatku poskytnutého spotrebiteľského úveru po jeho zosplatnení. Žalobca tvrdil, že zmluva o spotrebiteľskom úvere má všetky zákonné náležitosti, došlo zákonným spôsobom k zosplatneniu úveru, jeho nárok nie je premlčaný, právny predchodca žalobcu si splnil povinnosti pri posudzovaní spôsobilosti žalovaného splácať poskytnutý úver a preto nárok je v celom rozsahu dôvodný.

43. Žalovaný v priebehu celého konania namietal bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru, pretože zmluva neobsahuje podstatné náležitosti, nie sú v nej uvedené všetky predpoklady pre výpočet RPMN, dohodnutá výška úroku za poskytnutie úveru v sadzbe 25% ročne je v neprospech spotrebiteľa a v rozpore s dobrými mravmi, čím absentuje náležitosť zmluvy, a to dohoda o odplate a žalobca si nespĺnil ani povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovaného pred podpísaním zmluvy o úvere. Poukazoval aj na premlčanie nároku žalobcu, či už pri jeho posúdení ako nároku na bezdôvodné obohatenie alebo ako nároku na zmluvné plnenie po zosplatnení úveru.

44. Súd prvej inštancie správne posúdil vzťah medzi stranami sporu ako spotrebiteľský a správne považoval poskytnutý úver za spotrebiteľský úver v zmysle Zákona o spotrebiteľských úveroch. Dospel k záveru, že poskytnutý úver je potrebné považovať za úver bezúročný a bez poplatkov, pretože bol prekročený limit najvyššej prípustnej odplaty podľa § 1a ods. 1 vyhlášky (správne malo byť uvedené „Nariadenia vlády SR“) č. 87/1995 Z.z. Konštatoval tak z dôvodu, že zmluva bola uzavretá dňa 22.06.2015, pričom priemerné úrokové miery z úverov bánk za 1. štvrtrok 2015 predstavovali 9,99% a za jún 2015 sadzbu 9,74% a RPMN vo výške 25% viac ako dvojnásobne prevyšuje tieto hodnoty. Dospel preto k záveru o prekročení limitu najvyššej prípustnej odplaty. Žalobca v odvolaní tento záver a postup súdu prvej inštancie namietal. Odvolací súd sa so záverom súdu prvej inštancie nestotožnil a v tejto časti považuje napadnuté rozhodnutie za nesprávne a za nesprávny považuje aj postup súdu, ktorý predchádzal prijatiu tohto záveru.

45. Žalovaný v priebehu konania namietal, že dohodnutá úroková sadzba 25% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, pretože viac ako dvojnásobne prevyšuje úrokovú mieru z úverov obchodných bánk v čase uzavretia zmluvy a teda Zmluvu v časti výšky úroku za úver považoval za absolútne neplatnú.

46. Súd prvej inštancie posúdil námietku výšky úrokov, ktorá je podľa žalovaného v rozpore s dobrými mravmi odlišne a posudzoval výšku odplaty podľa právnej úpravy o najvyššej prípustnej výške odplaty v stave ku dňu 22.06.2015 v porovnaní s priemernými úrokovými mierami z úverov bánk za prvý štvrtrok roku 2015 a za 6/2015. Odvolací súd konštatuje, že takéto posúdenie procesnej obrany žalovaného je zo strany okresného súdu nesprávnym právnym posúdením a zároveň vychádza zo skutkového stavu, ktorý nemá oporu vo vykonanom dokazovaní.

47. Na prvom mieste je potrebné zdôrazniť, že okresný súd porovnával RPMN vo výške 25% ročne, ako odplatu za úver (ktorá je v rovnakej výške ako dohodnuté úroky za poskytnutie úveru) s priemernými úrokovými mierami z úverov bánk za obdobie ku dňu uzavretia zmluvy 22.06.2015 (bod 34 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia). Na tomto mieste odvolací súd zdôrazňuje, že samotný okresný súd pri zisťovaní skutkového stavu konštatoval v bode 7 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia, že úverová zmluva medzi právnym predchodcom žalobcu a žalovaným bola uzavretá ku dňu 30.11.2014. Znamená to, že okresný súd skutkovo porovnával údaje o výške úrokových sadzieb bánk za poskytnutie úverov k dátumu, kedy zmluva medzi stranami sporu uzavretá nebola, čím odôvodnil svoje rozhodnutie o neprípustnej výške odplaty skutkovými okolnosťami nevyplývajúcimi zo spisu a z vykonaného dokazovania a teda, ktoré okolnosti okresný súd ani nezistil. Jedná sa o zjavnú skutkovú nesprávnosť rozhodnutia súdu prvej inštancie, ktorá nevyplýva z obsahu spisu a vykonaného dokazovania, čo žalobca v odvolaní aj správne namietal. Záver okresného súdu o neprimeranej výške odplaty ku dňu 22.06.2015 (okresným súdom konštatovaného dátumu uzavretia spotrebiteľského úveru) preto vychádza z nesprávneho - neexistujúceho skutkového zistenia.

48. Odvolací súd považuje za nesprávny aj samotný postup, keď súd prvej inštancie pri závere o neprimeranej výške odplaty za poskytnutie úveru porovnával dohodnutú RPMN vo výške 25% ročne s priemernými úrokovými mierami z úverov bánk za prvý štvrtrok roku 2015 a za 6/2015, čo je v rozpore s právnou úpravou najvyššej prípustnej výšky odplaty podľa § 53 ods. 6 OZ s použitím § 1a ods. 1 Nariadenia č. 87/1995 Z. z.

49. V čase uzavretia zmluvy o úvere dňa 30.11.2014 ust. § 53 ods. 6 OZ určilo zákonným spôsobom výšku odplaty s odkazom na najvyššiu prípustnú odplatu podľa vykonávacieho predpisu. Týmto bolo Nariadenie č. 87/1995 Z. z., ktoré v § 1a stanovilo najvyššiu prípustnú odplatu pri poskytnutí peňažných prostriedkov vo výške dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) podľa § 1 ods. 4 tohto Nariadenia. § 1 ods. 1 Nariadenia č. 87/1995 Z.z. definoval odplatu pri poskytnutí

peňažných prostriedkov tak, že ju tvorí úrok, poplatky a akékoľvek iné odplatné plnenie alebo náklady, ktoré sú dohodnuté pri podpise spotrebiteľskej zmluvy a ktoré sú spojené z poskytnutím peňažných prostriedkov alebo vyžadované pri poskytnutí peňažných prostriedkov. Najvyššia prípustná výška tejto odplaty sa posudzuje podľa priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov (RPMN) bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov zverejnenej podľa osobitného predpisu, naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy (§ 1 ods. 4 Nariadenia č. 87/1995 Z. z.). Samotná výška odplaty je podľa § 1a ods.1 Nariadenia určená maximálne do výšky dvojnásobku priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1 ods. 4 Nariadenia pri obdobnom úvere alebo pôžičke ročne.

50. Z uvedeného potom vyplýva, že v čase uzavretia zmluvy úrok za poskytnutie úveru tvoril jednu zložku z odplaty, ktorú zákon posudzuje ako celkový súhrn tých nárokov veriteľa, ktoré v súvislosti s poskytnutím úveru vyžaduje od spotrebiteľa zaplatiť. Znamená to, že úrok za poskytnutie úveru tvorí súčasť dohodnutej odplaty, ktorej maximálna výška je stanovená právnym predpisom ako dvojnásobok priemernej RPMN, a teda najvyššia prípustná výška odplaty sa určuje podľa priemernej hodnoty RPMN spôsobom určeným v citovaných ustanoveniach. Uvedený spôsob určenia najvyššej prípustnej výšky odplaty, a to odkazom na príslušnú priemernú RPMN (a jej dvojnásobok) je logický, pretože práve RPMN je údajom, ktorý poskytuje veriteľovi údaje o „cene“ poskytnutého úveru pri zohľadnení všetkých nákladov spotrebiteľa pri uhrádzaní poskytnutého spotrebiteľského úveru. Jednou zo zložiek odplaty je aj úrok za poskytnutie úveru. Znamená to, že v čase uzavretia zmluvy právny poriadok mal špeciálnu úpravu na posudzovanie výšky odplaty (a v nej zahrnutého úroku za poskytnutie úveru) s odkazom na dvojnásobok priemernej RPMN.

51. Podľa odvolacieho súdu pri existencii špeciálnej úpravy o maximálne prípustnej výške odplaty (v ktorej je zahrnutý aj úrok za poskytnutie úveru, okrem ďalších nárokov veriteľa) je potrebné v prvom rade sa vysporiadať s tou špeciálnou právnou úpravou, ktorá explicitne upravuje najvyššiu prípustnú výšku odplaty.

52. V danom prípade však súd prvej inštancie takýmto spôsobom nepostupoval a pri posudzovaní prípustnosti prekročenia maximálnej výšky odplaty túto neporovnával s dvojnásobkom priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1a ods. 1 a § 1 ods. 4 Nariadenia pri obdobnom úvere alebo pôžičke, ale nesprávne údaj o výške odplaty (RPMN vo výške 25% ročne) porovnával s priemernými úrokovými mierami z úverov bánk, a to dokonca nesprávne k dátumu 22.06.2015, pričom sa odvolával na ust. § 1a ods. 1 vyhl. č. 87/1995 Z. z., ktoré neupravuje najvyššiu prípustnú výšku úroku za poskytnutie úveru, ale upravuje najvyššiu do úvahy pripadajúcu výšku odplaty ako pojmu širšieho oproti úroku za poskytnutie úveru. Pokiaľ preto okresný súd použil ust. § 1a Nariadenia č. 87/1995 Z. z. pri svojom závere o tom, že bol prekročený limit najvyššej prípustnej odplaty, pričom porovnával výšku RPMN ako odplatu s priemernými úrokovými mierami z úverov bánk (aj to za nesprávne obdobie) a neporovnával výšku odplaty s dvojnásobkom priemernej ročnej percentuálnej miery nákladov podľa § 1a ods. 1 a § 1 ods. 4 Nariadenia pri obdobnom úvere alebo pôžičke, potom dospel k nesprávnemu právnemu záveru o prekročení výšky limitu odplaty.

53. V danom prípade je potrebné zdôrazniť, že zo zmluvných podmienok uzavretých medzi stranami sporu vyplýva, že úrok za poskytnutie úveru bol jedinou zložkou odplaty. Žiadne iné nároky zo zmluvy nevyplývajú a okresný súd to ani neuviedol. Pokiaľ chcel okresný súd konštatovať neprípustnosť odplaty prevyšujúcej zákonom určenú hranicu (dvojnásobok priemernej RPMN), mal porovnávať údaj o výške odplaty (25% uvedenej v zmluve), nie s priemernými úrokovými mierami bánk (dokonca v nesprávnom období k 22.06.2015), ale s údajmi o priemerných hodnotách RPMN bánk a pobočiek zahraničných bánk pre jednotlivé typy novoposkytnutých spotrebiteľských úverov naposledy v čase predchádzajúcom uzavretiu spotrebiteľskej zmluvy (§ 1 ods. 4 a § 1a ods. 1 Nariadenia). Odvolací súd konštatuje, že z obsahu spisu vyplýva, že naposledy takýmto zverejneným údajom o priemernej RPMN podľa § 1 ods. 4, § 1a ods. 1 Nariadenia, t.j. k dátumu 30.09.2014 bol údaj zverejnený na stránke MF SR predloženého žalobcom vo výške 15,16% (čl. 314). Odvolací súd zdôrazňuje, že sa jedná o údaj z verejne prístupného registra a pretože v danom prípade bola sporná medzi stranami okolnosť prípustnosti dohodnutej výšky odplaty, odvolací súd aj bez návrhu z dostupne verejného registra sa oboznámil s týmto údajom a vykonal ním dokazovanie. Z uvedeného údaju potom vyplýva, že maximálna výška odplaty v sadzbe dvojnásobku priemernej RPMN predstavuje 30,32%. Výška odplaty, ktorej jedinou zložkou tvorí úrok ako súčasť odplaty, v sadzbe 25% ročne je preto v súlade s platným právom, t.j. s § 53 ods. 6 OZ, § 1 ods.

1 a 4 a § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Záver súdu prvej inštancie v bode 34 napadnutého rozhodnutia o tom, že bol prekročený limit najvyššej prípustnej odplaty je preto v rozpore so zisteným skutkovým stavom a vychádza aj z nesprávneho právneho posúdenia veci. Pokiaľ mienil okresný súd porovnávať prípustnosť výšky odplaty bol viazaný špeciálnou vyššie uvedenou právnou úpravou § 53 ods. 6 OZ a Nariadením vlády č. 87/1995 Z. z. v znení platnom ku dňu uzavretia zmluvy. Pri takomto posúdení výšky odplaty je záver súdu prvej inštancie o prekročení limitu najvyššej prípustnej odplaty nesprávny, nemajúci oporu v zistenom skutkovom stave a v platnom práve. Námietka žalobcu v odvolaní o nesprávnom právnom posúdení je preto v tejto časti dôvodná.

54. Súd prvej inštancie sa nezaoberal podstatou námietky žalovaného a to, že dohodnutá výška úroku za poskytnutie úveru v sadzbe 25% ročne je v rozpore s dobrými mravmi, pretože viac ako dvojnásobne presahuje priemerné úrokové sadzby požadované bankami za poskytnutie úveru. Žalovaný pritom odkázal na prehľad o priemerných úrokových sadzbách v 3. štvrtroku 2014 v spise na čl. 75, podľa ktorého v novembri 2014 za obdobné úvery predstavovala priemerná úroková sadzba 10,73% a celkovo za 3. štvrtrok 10,53%, pričom úroková sadzba bola v Zmluve dohodnutá v sadzbe 25% ročne. Odvolací súd s tvrdením o neplatnosti takto dohodnutej úrokovej sadzby v rozpore s dobrými mravmi nesúhlasí.

55. Na prvom mieste odvolací súd zdôrazňuje, že pokiaľ úrok za poskytnutie úveru bol jedinou zložkou odmeny, t.j. odplaty právneho predchodcu žalobcu za poskytnutie úveru, potom na prvom mieste pripadá do úvahy posúdenie výšky takto dohodnutej odplaty a v tejto forme odkazom na vyššie citovaný § 53 ods. 6 OZ a Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z., pričom ako už bolo uvedené vyššie, v rozpore s touto špeciálnou právnou úpravou výška odplaty nie je.

56. Len pokiaľ by dohodnutý úrok ako samostatná a jediná zložka odmeny presiahol hranicu prípustnosti samostatného dojednanja a vykazoval by znaky rozporu s dobrými mravmi, mohlo by byť použité ust. § 39 OZ pre účely posúdenia jeho platnosti. K takémuto záveru však odvolací súd nedospel.

57. Tvrdenie žalovaného o rozpore s dobrými mravmi pri takto dohodnutom úroku za poskytnutie úveru vychádza zo záveru o prekročení viac ako dvojnásobku priemernej sadzby úrokov bánk za poskytnutie úveru v danom období. Odvolací súd konštatuje, že pokiaľ v danom období november 2014 mala predstavovať obvyklá úroková sadzba za poskytnutie úveru 10,73%, nepovažuje výšku dohodnutých úrokov (tvoriacich jedinú zložku odplaty, ktorá je v súlade s právnou úpravou) za rozpornú s dobrými mravmi. Podľa odvolacieho súdu sa nejedná o takú výšku úroku za poskytnutie úveru, kedy by bolo možné hovoriť o rozpore so všeobecnými princípmi morálky. Je potrebné zdôrazniť, že v danom prípade sa jednalo o úver bez akéhokoľvek zabezpečenia, t.j. zvyšujúci riziko návratnosti a takto dohodnutú sadzbu úroku za poskytnutie úveru odvolací súd za neprimeranú nepovažuje.

58. Odvolací súd zdôrazňuje, že neplatnosť právneho úkonu je krajným inštitútom právnej úpravy, keď iné prostriedky nápravy nevyváženia právneho vzťahu medzi zmluvnými stranami nepripadajú do úvahy. V danom prípade však otázku výšky odplaty rieši osobitné ust. § 53 ods. 6 OZ s odkazom na Nariadenie vlády č. 87/1995 Z. z. Bolo by v rozpore a v kolízii s povahou právnej úpravy, ak by na jednom mieste musel byť konštatovaný, ako bolo uvedené vyššie, súlad výšky dohodnutej odplaty so zákonom (neprekročenie dvojnásobku priemernej RPMN) a na druhej strane by mal súd konštatovať, že samostatná jedna zložka tejto odplaty - úroky za poskytnutie úveru, je neplatná pre rozpor s dobrými mravmi.

59. Ako už bolo uvedené vyššie, odplata bola dohodnutá len vo forme úrokov v sadzbe 25% ročne. Dohoda o výške úroku za poskytnutie úveru je v súlade s výškou odplaty ako špeciálnou úpravou limitujúcou celkovú odmenu veriteľa podľa § 53 ods. 6 OZ a § 1 ods. 1 a 4 a § 1a ods. 1 Nariadenia vlády č. 87/1995 Z. z. Za okolností daného prípadu, kedy jedinou zložkou odplaty, t.j. odmeny právneho predchodcu žalobcu ako veriteľa bol dohodnutý úrok, pričom výška odplaty nepresahuje zákonom stanovené hranice, potom dohodnutú výšku úroku 25% ročne pri nezabezpečenom úvere vo výške 5.000,- Eur s dobou splácania 5 rokov nepovažuje odvolací súd za neprimeranú a v rozpore s dobrými mravmi. Žalovaný v konaní ani nepredložil žiaden doklad preukazujúci, že by mu akákoľvek finančná inštitúcia bola spôsobilá poskytnúť úver za daných podmienok s úrokovou sadzbou, na ktorú odkazoval, t.j. 10,73%. Naopak, zrejme z dôvodu rizikovosti a podmienok úveru žalovaný využil služby právneho predchodcu žalobcu ako nebankového subjektu ochotného ísť aj do rizikovejších operácií, čomu však zodpovedá zároveň aj cena poskytnutého úveru prevyšujúca obvyklú úrokovú mieru za poskytnuté

úvery. Odvolací súd preto ani samotné úroky za poskytnutie úveru nepovažoval za úroky dohodnuté v rozpore s dobrými mravmi.

60. Záver súdu prvej inštancie z ním uvádzaných dôvodov, na základe ktorých posúdil zmluvu o spotrebiteľskom úvere ako zmluvu, z ktorej úver je potrebný považovať za bezúročný a bez poplatkov podľa § 11 ods. 1 písm. d) ZoSÚ je preto nesprávny. Ani tento záver odvolacieho súdu však nie je spôsobilý na zmenu napadnutého rozhodnutia v druhej výrokovej vete o čiastočnom zamietnutí nároku žalobcu.

61. V priebehu celého konania žalovaný poukazoval na porušenie povinností veriteľa pri uzatváraní zmluvy o spotrebiteľskom úvere v súvislosti so splnením povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou pri skúmaní bonity žalovaného, t.j. pri posudzovaní jeho schopnosti splácať úver.

62. Žalovaný poukazoval v priebehu celého konania na to, že žalobca nepredložil žiaden údaj z príslušnej evidencie, ktorý by umožnil žalobcovi posudzovať schopnosť žalovaného splácať úver, pričom zásadným faktorom pri posudzovaní bonity je práve posúdenie pomeru príjmu a výdavkov na to, aby mohol veriteľ dospieť k záveru o spôsobilosti spotrebiteľa splácať úver pri zohľadnení príjmu a výdavkov.

63. Súd prvej inštancie v bode 34 odôvodnenia napadnutého rozhodnutia konštatoval, že na túto výhradu žalovaného neprihliadol, keď zistil zo Zmluvy o úvere, že žalovaný mal príjem za predchádzajúci rok 2.907,80 Eur mesačne, výdavky 130,- Eur, býval vo vlastnej nehnuteľnosti, bol v manželskom vzťahu, nemal žiadne vyživovacie povinnosti a úvery v mesačných splátkach (vrátane splátky z predmetného úveru, ktorý je predmetom tohto konania) vo výške 570,47 Eur, bolo v reálnych možnostiach žalovaného splácať. Dospel k záveru, že právny predchodca žalobcu neopomenul svoje povinnosti zisťovať platobnú schopnosť žalovaného. S takýmto záverom sa odvolací súd, vzhľadom na obsah spisu, stotožniť nemohol.

64. Na prvom mieste odvolací súd zdôrazňuje, že aj keď žalobca dôvodne v odvolaní namietal nesprávny záver súdu prvej inštancie o prekročení limitu najvyššej prípustnej výšky odplaty, z dôvodu ktorého posúdil okresný súd úver ako bezúročný a bez poplatkov, nemohol odvolací súd neprihliadnuť aj na ďalšie skutkové okolnosti a procesnú obranu žalovaného, pokiaľ súd prvej inštancie dospel z vykonaného dokazovania k nesprávnemu záveru o splnení povinnosti právneho predchodcu žalobcu s odbornou starostlivosťou skúmať spôsobilosť žalovaného splácať požadovaný úver.

65. Súd prvej inštancie odôvodnil svoj záver o neprihliadnutí na námietku nedostatočného zisťovania bonity tým, že mal preukázaný dostatočne vysoký príjem žalovaného vo vzťahu k splátkam, ako aj k ostatným rodinným, sociálnym a majetkovým pomerom. Takýto záver však z obsahu spisu nevyplýva.

66. Na prvom mieste odvolací súd konštatuje, že záver okresného súdu o mesačnom príjme 2.907,80 Eur na strane žalovaného, ktorý mal vychádzať zo zmluvy, nezodpovedá obsahu tejto zmluvy a obsahu spisu. Zo zmluvy o úvere (čl. 10) vyplýva údaj „príjem z podnikania a inej zárobkovej činnosti za minulý rok: 29.078,- Eur“ a ďalej z neho vyplýva údaj „základ dane za minulý rok 1.200,-Eur“. Súdom prvej inštancie konštatovaný záver o preukázanom príjme žalobcu 2.907,80 Eur mesačne z tohto dokladu nevyplýva. Z obsahu zmluvy vyplýva naopak existencia príjmu z podnikania vo výške 29.078,- Eur za celý rok, avšak zároveň je uvedený aj základ dane za predchádzajúci rok, t.j. rok 2013 vo výške 1.200,- Eur. Zo žiadneho dokladu nachádzajúceho sa v súdnom spise údaj o mesačnom príjme žalovaného, ako to uviedol okresný súd, nevyplýva.

67. Z obsahu spisu naopak vyplýva, že právnenému predchodcovi žalobcu bolo predložené potvrdenie o daňovom priznaní žalovaného za rok 2013, z ktorého vyplýva základ dane 36,03 Eur a daňová povinnosť 6,84 Eur. Zároveň vyplýva zo str. 3, oddielu VI. daňového priznania žalovaného za rok 2013 výška dosiahnutého príjmu zo živnosti 29.078,45 Eur, avšak aj výška výdavkov 25.306,48 Eur. Odvolací súd zdôrazňuje, že právny predchodca žalobcu formálne a automaticky preklopil údaj z daňového priznania o výške príjmu (29.078,45 Eur) do údaju v úverovej zmluve o príjme z podnikania, avšak žiadnym spôsobom nezohľadňoval údaje, ktoré mal k dispozícii o výdavkoch žalovaného z podnikania, ktoré boli vo výške 25.306,48 Eur. Nezohľadnil ani žiadnym spôsobom údaj o základe dane ako rozdielu medzi príjmami, výdavkami a zákonom priznanými odpočítateľnými položkami. Z uvedeného vyplýva, že právny predchodca žalobcu len formálne údaj o (hrubom) príjme z podnikateľskej činnosti (bez zohľadnenia výdavkov a ostatných položiek v rámci podnikania) uviedol ako údaj o príjme žalovaného,

príčom uvedený údaj o príjme fyzickej osoby podnikateľa z daňového priznania nezohľadňuje reálnu finančnú situáciu, t.j. nezodpovedá reálnemu stavu, aby žalovaným dosiahnuté všetky príjmy z podnikateľskej činnosti mohli byť považované za disponibilné zdroje, ktorými súkromná osoba disponuje pri uhrádzaní svojich bežných potrieb ako fyzickej osoby (náklady na domácnosť, ošatenie, stravu a výdavky ako fyzickej osoby mimo podnikateľskej činnosti). Už len formálne preklopenie údaju o príjmoch za podnikanie bez zohľadnenia výdavkov z podnikania nezodpovedá odbornej starostlivosti veriteľa pri posudzovaní spôsobilosti žiadateľa splácať poskytnutý úver. Z obsahu spisu nie je ani zrejmé, na základe čoho uviedol právny predchodca žalobcu ako základ dane za celý predchádzajúci rok (2013) 1.200,- Eur, keď z potvrdenia o daňovom priznaní predloženého právnenému predchodcovi žalobcu vyplýva základ dane 36,03 Eur. Opätovne sa nejedná o taký postup pri posudzovaní osobných, majetkových a ekonomických pomerov žalovaného, ktorý zodpovedá pojmu odbornej starostlivosti.

68. V zmysle platného a účinného ust. § 7 ods. 1 ZoSÚ v čase uzavretia zmluvy bol veriteľ povinný s odbornou starostlivosťou posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať poskytnutý úver a zobrať do úvahy dobu poskytnutia úveru, jeho výšku, príjem aj účel spotrebiteľského úveru. Z uvedeného ustanovenia nepochybne vyplýva, že pokiaľ má veriteľ povinnosť odborne postupovať pri posudzovaní schopnosti splácať úver, musí mu byť zrejmý a známy nielen príjem žiadateľa o úver, ale zároveň aj jeho výdavky, inak nie je možné objektívne posúdiť schopnosť spotrebiteľa splácať spotrebiteľský úver tak, ako na to správne poukazoval žalovaný v rámci svojej procesnej obrany. Ako bolo uvedené vyššie, už len pri zisťovaní príjmu žalovaného podľa odvolacieho súdu nebola dodržaná ani elementárna opatrnosť právneho predchodcu žalobcu pri preukazovaní údajov o príjme žalovaného za účelom reálneho posúdenia jeho schopnosti splácať úver. Formálne a alibistické preklopenie údaju z daňového priznania o výške príjmu (bez zohľadnenia výdavkov a ostatných nákladov pri podnikaní), bez akéhokoľvek zohľadnenia reálnosti disponovania s výškou príjmu uvedenou v daňovom priznaní, navyše pokiaľ základ dane v zmluve sa nezhoduje ani s predĺženými dokladmi, nie je možné považovať za odbornú starostlivosť právneho predchodcu žalobcu pri posudzovaní spôsobilosti žalovaného splácať úver.

69. Odvolací súd zdôrazňuje, že predpokladom na to, aby bol úver považovaný za úver poskytnutý bez úrokov a bez poplatkov, je hrubé porušenie podľa § 7 ods. 1 ZoSÚ, pričom za takéto hrubé porušenie povinnosti sa v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ považuje posudzovanie schopnosti splácať úver bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave spotrebiteľa alebo bez nahliadnutia do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úveru. K záveru o hrubom porušení povinnosti veriteľa pri skúmaní bonity spotrebiteľa je možné dospieť vzhľadom na znenie § 11 ods. 2 ZoSÚ teda aj vtedy, ak veriteľ nepreukáže nahliadnutie do príslušnej databázy údajov o spotrebiteľoch na účely posudzovania ich schopnosti splácania úverov, pričom za samostatný dôvod sa považuje aj posudzovanie schopnosti bez akýchkoľvek údajov o príjmoch, výdavkoch a rodinnom stave. Zmluva o spotrebiteľskom úvere síce obsahuje údaje o príjme žalovaného (s vyššie uvedenými výhradami), o predpokladaných výdavkoch a osobnom a majetkovom statuse, avšak samostatnou skutkovou okolnosťou umožňujúcou dospieť k záveru o hrubom porušení povinnosti je aj situácia, ak nie je preukázané nahliadnutie do žiadnej do úvahy prichádzajúcej databázy údajov o spotrebiteľoch, ktorá slúži na to, aby veriteľ aspoň v základnej rovine overil údaje poskytnuté spotrebiteľom.

70. Znamená to, ako uviedol aj žalovaný vo svojich vyjadreniach, že veriteľ vychádza pri posudzovaní bonity z dvoch zdrojov, a to zo zdrojov o príjmoch, výdavkoch, osobných a majetkových pomeroch podaných zo strany spotrebiteľa a zároveň z údajov z príslušných databáz slúžiacich na overenie týchto údajov zo strany poskytovateľa úveru. Aj keď je spotrebiteľ povinný uviesť všetky údaje úplne a pravdivo, nezabavuje táto povinnosť, uložená spotrebiteľovi, poskytovateľa úveru - veriteľa postupovať s odbornou starostlivosťou. Nie je pritom podstatné, či reálna skutková situácia v čase poskytovania úveru umožňuje spotrebiteľovi splácať úver, podstatné je to, či si poskytovateľ úveru splní svoju povinnosť postupovať s odbornou starostlivosťou pri posudzovaní bonity spotrebiteľa. Je potrebné zdôrazniť, že dôkazné bremeno o splnení tejto povinnosti postupovať s odbornou starostlivosťou je na poskytovateľovi úveru. Ak spotrebiteľ v rámci procesnej obrany namieta nesplnenie tejto povinnosti zo strany poskytovateľa úveru, je procesnou dôkaznou povinnosťou žalobcu preukázať splnenie týchto povinností.

71. Žalovaný namietal v priebehu konania, že žalobca, resp. jeho právny predchodca nepredložil žiaden záznam z akejkoľvek evidencie preukazujúcej posudzovanie schopnosti žalovaného splácať úver. Hoci bol žalobca o tejto procesnej obrane oboznámený doručením vyjadrení žalovaného, žiadne doklady preukazujúce nahliadnutie do príslušných databáz do rozhodnutia súdu prvej inštancie nepredložil.

Znamená to, že je naplnená skutková podstata ust. § 11 ods. 2 ZoSÚ v časti za slovom „alebo“, keď žalobca nepredložil dôkaz o nahliadnutí do akejkoľvek databázy o žalovanom ako spotrebiteľovi na účely posudzovania jeho schopnosti splácať úver. Prítom na splnenie povinnosti nahliadnúť do príslušnej databázy mal právny predchodca žalobcu splnený predpoklad, vzhľadom na udelený súhlas zo strany žalovaného, avšak tak neurobil, resp. nepreukázal splnenie tejto povinnosti.

72. Vychádzajúc z nesprávnych a neúplných informácií o príjme žalovaného v Zmluve napriek tomu, že právny predchodca žalobcu mal možnosť tieto údaje overiť z dokladov predložených zo strany samotného žalovaného a vzhľadom na nepredloženie čo i len jedného dokladu preukazujúceho o nahliadnutí zo strany právneho predchodcu žalobcu do príslušnej databázy za účelom overenia údajov od žalovaného, musel odvolací súd dospieť k záveru, že právny predchodca žalobcu hrubo porušil svoje povinnosti pri overovaní a posudzovaní schopnosti žalovaného splácať poskytnutý úver.

73. Takýto postup, keď sa právny predchodca žalobcu bezdôvodne spoliehal výhradne na údaje od žalovaného, so zdôraznením, že musel mať informácie o ďalších úveroch, ktoré poskytol samotný právny predchodca žalobcu žalovanému, a to pred podpisom predmetnej zmluvy, navyše pokiaľ právny predchodca žalobcu nezohľadnil ani len základné ním zistiteľné údaje z predloženého daňového priznania pri posudzovaní výšky príjmu žalovaného a vzhľadom na nepreukázanie nahliadnutia do žiadnej do úvahy pripadajúcej evidencie (NRKI, resp. SRBI), nemohol odvolací súd zistený skutkový stav posúdiť inak, ale len tak, že právny predchodca žalobcu hrubo porušil svoje povinnosti pri posudzovaní schopnosti žalovaného splácať úver. Táto skutočnosť je v zmysle § 11 ods. 2 ZoSÚ dôvodom na to, aby odvolací súd považoval právnym predchodcom žalobcu poskytnutý úver za úver bez úrokov a bez poplatkov.

74. Aj keď z iného skutkového a právneho dôvodu, avšak v súlade so záverom súdu prvej inštancie aj odvolací súd dospel k záveru o tom, že úver poskytnutý právnym predchodcom žalobcu žalovanému je potrebné považovať za úver bez úrokov a bez poplatkov.

75. V konaní nebola sporná výška poskytnutého úveru v sume 5.000,-Eur a nebola sporná ani výška úhrad zo strany žalovaného v čiastke 4.745,72 Eur. Keďže jedinou odmenou a navýšením poskytnutého úveru bol dohodnutý úrok a úver sa považuje za bezúročný, potom žalobcovi vznikol nárok na vrátenie časti nesplatennej istiny vo výške 254,28 Eur tak, ako to správne konštatoval aj súd prvej inštancie.

76. Odvolací súd preto považoval za správne napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v druhom výroku o zamietnutí žaloby v časti prevyšujúcej sumu 254,28 Eur, t.j. v časti o zaplatenie 2.842,38 Eur ako rozdielu medzi uplatnenou sumou 3.096,66 Eur a priznanou čiastkou 254,28 Eur.

77. Odvolací súd sa stotožnil v celom rozsahu aj s tvrdením okresného súdu, že takto priznaný nárok z titulu vrátenia poskytnutého úveru, ktorý sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, je nárokom na základe zmluvného plnenia a nejedná sa o bezdôvodné obohatenie. Ako správne konštatoval súd prvej inštancie, úver žalobca zosplatnil na základe neuhradenej splátky splatnej ku dňu 20.11.2017, nakoľko splátka splatná dňa 20.10.2017 bola následne uhradená platbami z 30.11.2017 a 14.12.2017. Vzhľadom k tomu, že ku dňu zosplatnenia úveru 22.02.2018 bola už splátka splatná dňa 20.11.2017 v omeškaní viac ako 3 mesiace a vzhľadom k tomu, že na omeškanie tejto splátky bol žalovaný upozornený vo výzve zo dňa 29.12.2017 a pretože zosplatnenie bolo vykonané do splatnosti najbližšej zročnej splátky (20.03.2018), boli splnené predpoklady zosplatnenia úveru podľa § 53 ods. 9 a § 565 OZ. Premičanie v danom prípade z dôvodu zosplatnenia pre neuhradenú splátku splatnú ku dňu 20.11.2017 by preto nastalo v rámci 3-ročnej premičacej lehoty ku dňu 20.11.2020. Žaloba bola podaná dňa 30.09.2020, t.j. včas. Odvolací súd však zdôrazňuje, že vzhľadom na nepodanie odvolania voči prvej výrokovej vete, ktorým bol žalovaný zaviazaný na zaplatenie sumy 254,28 Eur s prísl. a vzhľadom na zamietnutie žaloby vo zvyšnej časti, posudzovanie premičania odvolacím súdom vzhľadom na rozsah a dôvody odvolania nie je podstatné.

78. Podľa ust. 224 CSP súd kedykoľvek aj bez návrhu opraví v rozsudku chyby v písaní a počítaní, ako aj iné zrejme nesprávnosti. O oprave súd vydá opravné uznesenie, ktoré doručí subjektom konania.

79. Podľa § 378 ods. 1 CSP na konanie na odvolacom súde sa primerane použijú ustanovenia o konaní pred súdom prvej inštancie, ak tento zákon neustanovuje inak.

80. Z označenia žalobcu v záhlaví napadnutého rozhodnutia vyplýva, že okresný súd uviedol adresu jeho sídla nasledovne: „Karadžičova 8, 821 08 Bratislava“. Z návrhu na zmenu žalobcu ako aj z výpisu z obchodného registra však vyplýva adresa sídla žalobcu nasledovne: „Mýtna 48, 811 07 Bratislava - mestská časť Staré Mesto“. Odvolací súd preto uvedenú zrejmu nesprávnosť v označení sídla žalobcu odstránil vydaním opravného uznesenia v prvej výrokovej vete tohto rozhodnutia podľa § 224 a § 378 ods. 1 CSP.

81. Žalobca podal odvolanie aj voči tretej výrokovej vete napadnutého rozhodnutia, ktorou okresný súd zaviazal žalobcu nahradiť žalovanému trovy konania v rozsahu 84% podľa zásady úspechu. Súd prvej inštancie správne konštatoval úspech žalobcu v konaní v sume o zaplatenie 254,28 Eur a neúspech v zostávajúcej časti 2.842,38 Eur. Z uplatnenej sumy 3.096,66 Eur okresný súd správne konštatoval úspech žalobcu v rozsahu 8,21% a jeho neúspech v rozsahu 91,7%. Po odčítaní úspechu žalobcu od jeho neúspechu potom predstavuje rozsah jeho neúspechu po zaokrúhlení 84%, čo zároveň predstavuje procesný úspech žalovaného v konaní. Okresný súd preto správne v zmysle § 255 ods. 2 CSP (aj keď nesprávne uviedol ods. 1 tohto ustanovenia) správne rozhodol aj o náhrade trov konania podľa pomeru úspechu v spore.

82. Odvolací súd preto napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie v druhej aj tretej výrokovej vete potvrdil ako vecne správne podľa § 387 ods. 1 CSP.

83. O nároku na náhradu trov odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 396 ods. 1, § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 CSP tak, že ho priznal žalovanému ako strane úspešnej v odvolacom konaní voči žalobcovi v plnom rozsahu.

84. Rozhodnutie odvolacieho senátu bolo prijaté v pomere hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP). Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP). Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).